

Den sidste Sag paa Dagsordenen var:

Første Behandling af Forslag til midlertidig Lov om Ændringer i Lov Nr. 109 af 7. April 1936 om Kreditforeninger.

(Lovforslaget findes i Tillæg A. Sp. 2379; Fremsættelsen findes i Tidenden Sp. 19).

Lovforslaget sattes til Forhandling.

Chr. J. Hansen: Som det fremgaar af Lovforslaget, der er fremsat af den højtærede Indenrigsminister, er de foreslaaede Ændringer af midlertidig Karakter, idet de nye Laanegrænser kun finder Anvendelse paa Laan, der stiftes inden Udgangen af December Termin 1949; indtil dette Tidspunkt skal der altsaa være Mulighed for, saafremt de foreslaaede Ændringer vedtages, at de to Kreditforeninger, som Lovforslaget omfatter, kan yde højere Laan end hidtil.

Af Bemærkningerne til Lovforslaget fremgaar det, at Indenrigsministeriet fra Direktionen for de to Kreditforeninger har modtaget Indstilling om en Regulering af Grænserne for Udlaansområdet under Hensyn til den stedfundne Prisstigning. Det skal aldeles ikke benægtes, at der i de senere Aar har fundet en Prisudvikling Sted, som ogsaa i høj Grad har givet sig Udslag i højere Ejendomspriser, og det gælder saavel By- som Landejendomme. Naar i 1939, for at nævne et Par Eksempler, en Tønde Gaardhartkorn kostede 15 400 Kr., er Prisen i 1943 steget til 24 544 Kr. og nu efter Statistisk Departements Opgørelse i Januar Kvarter i Aar til 26 127 Kr. For Husmandsbrugets Vedkommende var Prisen pr. Tønde Hartkorn med Besætning og Inventar i 1939 31 000 Kr., i 1943 43 000 Kr., men i første Kvarter i 1946 er Prisen steget til over 51 000 Kr. Det er jo Prisstigninger af en meget betydelig Størrelse, og ved den almindelige Vurdering af Ejendomme, der fandt Sted pr. 1. Oktober 1945, er der ogsaa sket en Forhøjelse af Vurderingen, som maaske kan begrunde en Forhøjelse af Laanene for de Omraader, som de to Kreditforeninger beskæftiger sig med, og hvor Laanegrænsen i Loven er fastsat til ganske bestemte Beløb. Det er jo imidlertid ikke for nylig, at der fra Husmandskreditforeningernes Side er rettet Henvendelse til Indenrigsministeriet angaaende dette Spørgsmaal. Det er over for mig oplyst, at der i 1942 skete en Henvendelse til Ministeriet

angaaende denne Sag, en Henvendelse, der senere er gentaget.

Jeg er helt enig i den Betragtning, der er gjort gældende, at det ikke paa nuværende Tidspunkt er muligt med Sikkerhed at fastslaa, hvor stor en Del af Prisstigningen paa faste Ejendomme der bliver varig; dertil maa man vist indrømme, at Forholdene er alt for uafklarede, ikke alene ude omkring i Verden, men ogsaa her i vort eget Land. Der er mange Ting, der spiller ind; hvorledes bliver Afsætningsmulighederne for danske Landbrugsprodukter i Fremtiden, hvorledes bliver Priserne og hvilke Muligheder er der for at fremskaffe Byggematerialer og til rimelige Priser — alt dette og mere til har jo Indvirkning paa Priserne paa saavel By- som Landejendomme. Derfor tror jeg, det er rigtigt, at det vil være meget vanskeligt at fastlægge Laanegrænsen ud i Fremtiden, og at de foreslaaede Bestemmelser midlertidige Karakter maa betegnes som fuldt ud rimelig. Kommer der saa under Lovforslagets videre Behandling her i Tinget andre Synspunkter frem, kan der jo forhandles derom i et eventuelt Udvalg.

Laanegrænsens Forhøjelse med 25 pCt. maa vistnok betragtes som meget rimelig efter de Vurderings- og Prisforhøjelser, der har fundet Sted paa Ejendomme — saafremt man overhovedet skal gaa til en Forhøjelse; men for øvrigt er der jo af tidligere Indenrigsministre saavel i 1940 som i Slutningen af 1941 ved Henvendelser til samtlige Kredit- og Hypotekforeninger advaret mod saadanne Laaneforhøjelser.

Foruden de omtalte to Kreditforeninger vedrører Lovforslaget imidlertid ogsaa en tredje Kreditforening, nemlig Kreditforeningen af Grundejere paa Landet i Jylland, i Almindelighed kaldet Jysk Grundejerkreditforening, der i Henhold til Kreditforeningsloven yder Laan i de i Flækkerne og paa Landet i Jylland beliggende Ejendomme, som enten er uden Avlsbrug eller har et i Forhold til Bygningernes Værdi underordnet Avlsbrug, og som til Ejendomsskyld er vurderet til 8 000 Kr. eller derover. Denne Kreditforening berøres ogsaa af Lovforslaget derved, at denne Grænse nu foreslaas sat op til 10 000 Kr. Som jeg allerede har nævnt, fremgaar det af Bemærkningerne til Lovforslaget, at der er sket Henvendelse fra Direktionen for de to Husmandskreditforeninger til Ministeriet. Derimod nævnes der intet om, at der ogsaa er sket Henvendelse til den højtærede Indenrigsminister fra Direktio-